

Guia docent de l'assignatura "Educació de les arts visuals en educació infantil I" 2011/2012

Codi: 101992

Crèdits ECTS: 4

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació infantil	847 Graduat en Educació infantil	OB	3	1

Contacte

Nom : Mar Morón Velasco

Email : Mar.Moron@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'exigeixen prerequisit per a cursar aquesta assignatura.

Objectius i contextualització

Els principals objectius d'aquesta assignatura són:

- Conèixer els fonaments del llenguatge visual i plàstic.
- Usar el llenguatge visual i plàstic per a l'expressió personal i col·lectiva i la comprensió de les cultures.
- Percebre, interpretar, crear, expressar i produir amb els llenguatges visuals i plàstics.
- Aplicar didàctiques en l'àmbit de les arts plàstiques: imatge, objecte i espai.

Competències i resultats d'aprenentatge

1511:DDIE01 - Conèixer els fonaments musicals, plàstics i d'expressió corporal del currículum d'aquesta etapa així com les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents.

1511:DDIE01.03 - Conèixer el currículum propi de les arts visuals i plàstiques de les diferents etapes de l'educació infantil.

1511:DDIE05 - Analitzar els llenguatges audiovisuals i les seves implicacions educatives.

1511:DDIE05.01 - Dominar els llenguatges audiovisuals per la seva aplicació en l'ensenyament.

1511:DDIE06 - Promoure la sensibilitat relativa a l'expressió plàstica i a la creació artística.

1511:DDIE06.01 - Tenir recursos per a promoure la sensibilitat i creativitat artística.

1511:EEI07 - Promoure l'autonomia i la singularitat de cada estudiant com a factors d'educació de les emocions, els setniments i els valors en la primera infància.

1511:E07.03 - Ser capaçs de promoure la singularitat emocional en l'educació infantil.

1511:EEI11 - Expressar-se i utilitzar amb finalitats educatives altres llenguatges: corporal, musical, audiovisual.

1511:E11.05 - Ser capaçs d'utilitzar llenguatges expressius de caire artístic amb finalitats educatives.

1511:G02 - Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

1511:G02.09 - Organitzar amb eficàcia i rendibilitat la part autònoma de l'aprenentatge de l'àmbit de

visual i plàstica.

1511:T02 - Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.

1511:T02.04 - Tenir capacitat d'autocrítica en el desenvolupament de l'activitat professional.

Continguts

Bloc I. DIMENSIÓ CULTURAL: Art i educació: fonaments

1.1. L'educació artística en el desenvolupament de la persona.

1.2. Relacions entre art i educació.

1.3. Contextos històrics, socials i culturals.

1.3.1. La societat audiovisual.

1.4. Les obres d'art com a font de coneixement: anàlisi de l'obra d'art.

1.4.1. Percepció, representació i interpretació de l'art.

Bloc II. DIMENSIÓ PRODUCTIVA: Formació en la pràctica de l'art

2.1. El pensament visual i el desenvolupament artístic: procediments i tècniques.

2.2. Pràctiques i projectes relacionats amb diferents moviments artístics i contextos culturals.

2.3. Comprensió i experimentació de la pràctica de l'art com a procés de coneixement.

Metodologia

Autònomes

L'alumne realitzarà una part del treball teòric-pràctic de l'assignatura de manera autònoma, es pactarà en el transcurs de les classes.

Disseny i creació artística: llenguatge visual i plàstic

Reflexions teòriques: Art i educació. Teoria de l'art

Presencial en gran grup

Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

Plantejament i organització dels exercicis i activitats que es realitzaran posteriorment en seminaris.

Realització d'activitats artístiques col·lectives: Sortides / visites (Museus, exposicions d'art...), conferències, audiovisuals...

Seminaris

Espais de treball en grup reduïts supervisat pel professorat on es realitzaran propostes pròpies de l'àrea: individuals i en grup. S'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup.

Lectura i reflexions de textos i documents audiovisuals relacionats amb la matèria.

Treball del procés de creació artística: anàlisi dels processos i resultats.

Supervisades

Tutories individuals o en petits grups per al seguiment de les propostes.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en gran grup	8	0.32	1511:DDIE01.03 , 1511:DDIE05.01 , 1511:DDIE06.01 , 1511:E11.05 , 1511:T02.04 , 1511:G02.09 , 1511:E07.03
Seminaris	25	1.0	1511:DDIE01.03 , 1511:DDIE06.01 , 1511:E07.03 , 1511:E11.05 , 1511:T02.04 , 1511:G02.09 , 1511:DDIE05.01
Tipus: Supervisades			
Tutories i altres activitats	10	0.4	1511:E11.05
Tipus: Autònomes			
Disseny i creació artística: llenguatge visual i plàstic	30	1.2	1511:DDIE05.01 , 1511:T02.04 , 1511:G02.09 , 1511:E11.05 , 1511:E07.03 , 1511:DDIE06.01
Reflexions teòriques: Art i educació. Teoria de l'art	27	1.08	1511:DDIE01.03 , 1511:DDIE05.01 , 1511:E07.03 , 1511:E11.05 , 1511:T02.04 , 1511:DDIE06.01

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà de forma continuada; així l'assistència és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Al llarg de l'assignatura hi hauran dos lliuraments de treballs:

. el primer, al novembre

. el segon, una setmana després de la última sessió de classe. Aquest últim lliurament anirà acompanyat del portfoli final (es valoraran els continguts i la presentació).

El professor de l'assignatura concretarà els treballs a lliurar, el format i la data exacte de lliurament.

Durant les tres setmanes següents del lliurament de les evidències avaluadores s'informarà als alumnes de les seves qualificacions (campus virtual) i es concretarà una data per a la revisió de les qualificacions i la devolució dels treballs.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Bloc I. Art i educació. DIMENSIÓ CULTURAL: Valoració de les propostes. Valoració del portfoli.	30 %	0	0.0	1511:DDIE01.03 , 1511:DDIE05.01 , 1511:DDIE06.01 , 1511:T02.04 , 1511:G02.09

Bloc II. Formació en la pràctica de l'art. DIMENSIO PRODUCTIVA: Valoració de les pràctiques artístiques bidimensionals i tridimensionals. Valoració porfoli.	70	0	0.0	1511:DDIE01.03 , 1511:T02.04 , 1511:G02.09 , 1511:DDIE05.01 , 1511:DDIE06.01 , 1511:E11.05 , 1511:E07.03
--	----	---	-----	--

Bibliografia

Albers, J. (1963). *La interacción del color*. Madrid: Alianza.

Acaso, M. (2009). *La educación artística no son manualidades. Nuevas prácticas en la enseñanza de las artes y la cultura visual*. Madrid: Catarata.

Berger, R. (1976). *El conocimiento de la pintura*. Barcelona: Noguer.

Berger, J. (2001). *Modos de ver*. Barcelona: Gustavo Gili.

Bamford, A. (2009). *El factor ¡wuuu! El papel de las artes en la educación*. Barcelona: Octaedro.

De Bartolomeis, F. (1994). *El color de los pensamientos y de los sentimientos*. Barcelona: Ediciones Octaedro, S.L.

De Grandis, L. (1985). *Teoría y uso del color*. Madrid: Cátedra.

Edwards, B. (1994). *Aprender a dibujar con el lado derecho del cerebro*. Barcelona: Urano.

Efland, A. (1979). *Arte y percepción visual*. Madrid: Alianza.

- (1993). *Consideraciones sobre la educación artística*. Barcelona: Paidós.

- (2002). *Una historia de la educación del arte. Tendencias intelectuales y sociales en la enseñanza de las artes visuales*. Barcelona: Paidós.

- (2004). *Arte y cognición. La integración de las artes visuales en el currículum*. Barcelona: Octaedro.

Efland, A.; Freedman, K.; Sruhs, P. (2003). *La educación y el arte posmoderno*. Barcelona: Paidós.

Eisner, E. W. (1995). *Educar la visión artística*. Barcelona: Paidós.

- (1998). *El ojo ilustrado. Indagación cualitativa y mejora de la práctica educativa*. Barcelona: Paidós.

- (2004). *El arte y la creación de la mente*. Barcelona: Paidós.

Gardner, H. (1994). *Educación artística y desarrollo humano*. Paidós: Barcelona.

- (1999). *Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica*. Barcelona: Paidós.

- (2000). *La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas*. Barcelona: Paidós.

Gombrich, E. H. (1980). *Historia del arte*. Madrid: Alianza.

Grosenick, U. (ed) (2001). *Mujeres artistas de los siglos XX y XXI*. Colonia: Taschen.

Hayes, C. (1986). *Guía completa de pintura y dibujo*. Madrid: Hermann Blume.

Malins, F. (1983). *Para entender la pintura*. Madrid: Hermann Blume.

- (1983). *Mirar un cuadro: para entender la pintura*. Madrid: Hermann Blume.

Moreno, T. (1996). *El color. Historia, teorías y aplicaciones*. Barcelona: Ariel.

Witgenstein, L. (1994). *Observaciones sobre los colores*. Barcelona: Paidós.

Wöfflin, H. (1989). *Conceptos fundamentales en la Historia del Arte*. Madrid: Espasa Calpe.

Webs d'interès, pel·lícules i documentals audiovisuals

Art Education from Democratic Life. www.naea-reston.org/olc/pub/NAEA/home/

A Critical Enlaces Tool Kit. El aprendizaje de las Artes y conocimientos académicos del estudiante y desarrollo social. www.aep-arts.org/resources/toolkits/criticallinks/

Conferencia Mundial sobre la Educación Artística: construir capacidades creativas para el siglo XXI. Hoja de ruta para la Educación Artística. (2006)

http://portal.unesco.org/culture/es/ev.php-URL_ID=39546&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Curriculum Educació Infantil. <http://www9.xtec.cat/web/curriculum/infantil>

Iwai, K. (2003). *La contribución de la educación artística en los niños*.

<http://www.ibe.unesco.org/publications/Prospects/ProspectsPdf/124s/iwas.pdf>

Morón, M. (2005). *L'art del segle XX a l'escola*. <http://www.xtec.cat/~mmoron>

Olaya, O. L. (2006). *Defensa de la educación artística, compromiso de todos los sectores educativo, artístico y cultural*.

http://portal.unesco.org/culture/en/files/30179/11415069571/olga_olaya_lucia.pdf/olga%20olaya%20lucia.pdf.

Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura. UNESCO.

<http://www.unesco.org/es/education>

Vilasdebó, C. (1961). *Alexander Calder: Le Cirque de Calder (1927)*.

<http://www.youtube.com/watch?v=MWS96nzFUks>

Riedelsheimer, T. (2001). *Ríos y Mareas: Andy Goldsworthy y la obra del tiempo*.

<http://blueboyspain.wordpress.com/2008/08/23/rios-y-mareas-andy-goldsworthy-el-arte-efimero-de-la-naturaleza>

La ciudad de la pintura. <http://pintura.aut.org/>